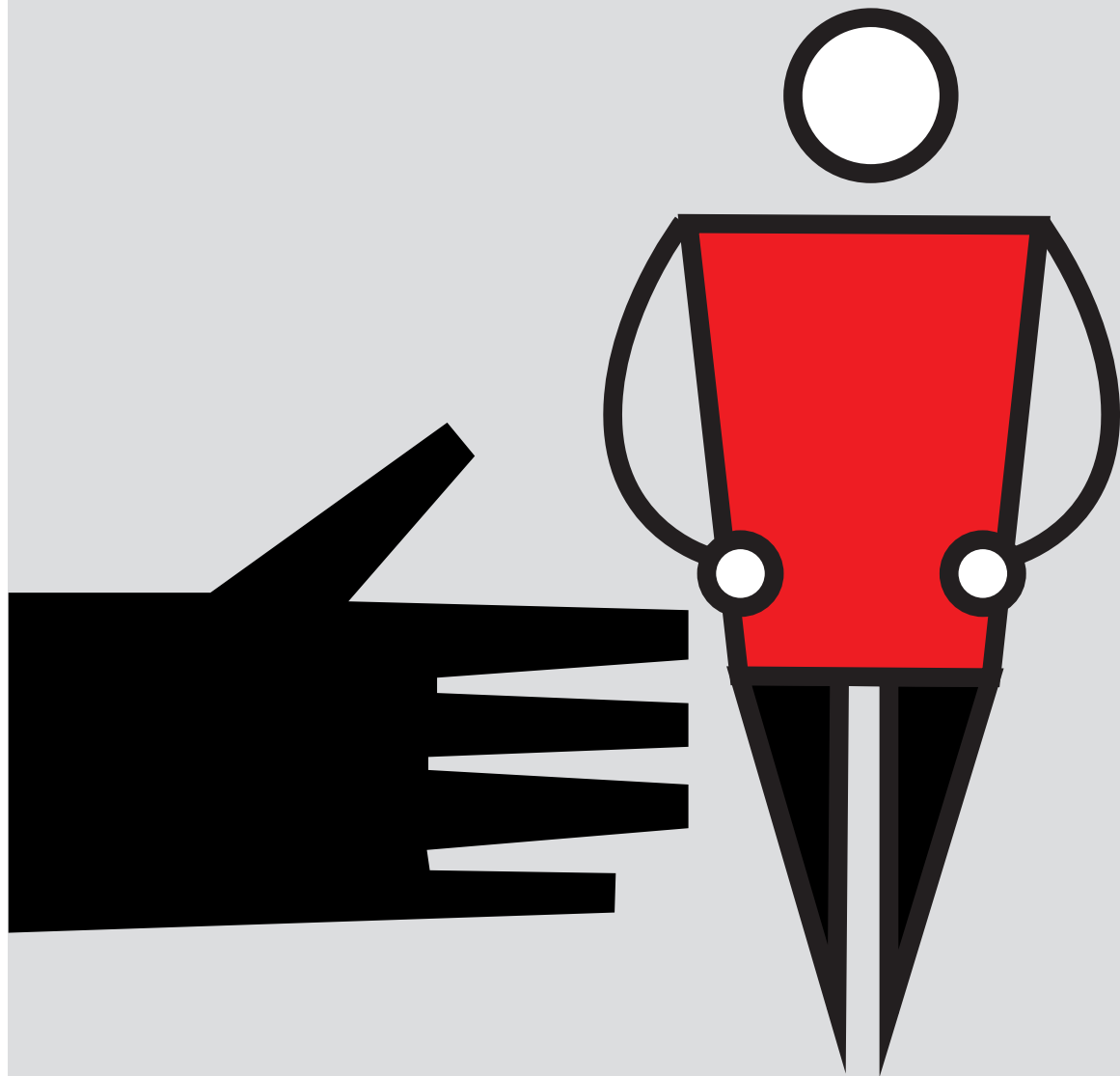

Gemeente
Amsterdam

**Uitvoeringsagenda Inzetten
op jongeren in een kwetsbare
onderwijspositie 2019-2023**

Februari 2019

Inhoud

Samenvatting	3
1. Ambities en doelstellingen	5
2. Achtergrond en aanleiding	8
3. Weten wie deze jongeren zijn	12
4. Begeleiding op orde	17
5. Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt mbo niveaus Entree en 2	26
6. Samenwerkingspartners	30
7. Financiën	32

Samenvatting

De gemeente investeert de komende vier jaar opnieuw in sterk middelbaar beroepsonderwijs in Amsterdam met een Amsterdamse MBO-Agenda 2019-2023. Hiermee geeft de gemeente binnen de grootstedelijke context ruimte aan het mbo om aantrekkelijk, vernieuwend en toekomstgericht onderwijs aan te bieden. Daarnaast breidt de gemeente haar inzet uit door twee aanpakken sterker te verbinden aan de MBO-Agenda. Dit zijn de aanpak die gericht is op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie en de inzet vanuit de middelen voor economische structuurversterking voor betere aansluiting onderwijs arbeidsmarkt en goed werkgeverschap. Dit leidt tot twee uitvoeringsagenda's die de ambities van de MBO-Agenda ondersteunen, verbreden en versterken. De investering die de gemeente doet met deze drie agenda's telt op tot ruim € 35 miljoen voor de periode van 2019-2023.

De gemeente investeert met de Uitvoeringsagenda Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie (2019-2023) in extra ondersteuning op maat aan drie groepen studenten in het mbo: studenten in het mbo op Entree of niveau 2 opleidingen, studenten op het mbo die onder de definitie van het ministerie van OCW voor jongeren in een kwetsbare positie vallen en overbelaste studenten die onderwijs volgen op een van de plusscholen.

Deze uitvoeringsagenda heeft voor de komende periode (2019-2023) als ambitie dat alle Amsterdamse jongeren in een kwetsbare onderwijspositie ondersteuning op maat krijgen. Deze ondersteuning krijgen zij zowel binnen het onderwijs en in hun zoektocht naar een passende stageplek, als op hun uiteindelijke werkplek. Het uiteindelijke doel is om hen in staat te stellen een zoveel mogelijk zelfstandige positie op de regionale arbeidsmarkt te bereiken en een vangnet te bieden voor diegenen die door omstandigheden terug- of uitvallen.

Om dit te bereiken zetten we de komende vier jaar met de *Uitvoeringsagenda: Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie* in op de volgende onderdelen:

- 1. Weten wie deze jongeren zijn.** Verbeterde informatie, analyse en monitoring is hiervoor een noodzakelijke voorwaarde.
- 2. Begeleiding op orde.** Goede begeleiding van de gehele doelgroep door een eenduidige opdracht en werkwijze en duidelijke samenwerkingsafspraken tussen (verschillende afdelingen van de) gemeente en roc's:
 - Toeleiding: de juiste jongere op de juiste plek;
 - Begeleiding binnen het onderwijs ;
 - Begeleiding naar stage en/of werk.
- 3. Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt mbo niveaus Entree en 2.**
 - Soepele overgangen naar de arbeidsmarkt creëren door langer en op maat begeleiden van jongeren die uitstromen uit mbo;
 - Intensieve samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven voor de doelgroep Entree en niveau 2. Onder andere door het onderwijs meer praktijkgericht te maken en betere begeleiding richting passend werk te bieden.
 - Ontwikkelen van goede ondersteuning van bedrijven bij de begeleiding op de werkvloer.

1

Ambities en doelstellingen

In Amsterdam wordt sinds 2015 extra geïnvesteerd in goed middelbaar beroepsonderwijs (mbo) via de MBO-Agenda. De in Amsterdam gevestigde mbo-instellingen¹ bieden onderwijs aan ruim 27.000 jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar. Bijna een kwart van deze jongeren volgt een opleiding op mbo 2 (19%) of Entree niveau (ruim 3%). Het overgrote deel van de studenten op Entree en niveau 2 zit op één van de Amsterdamse roc's: ROC TOP of ROC van Amsterdam (ROCvA). Een groot deel van deze groep heeft ondersteuning nodig om hun opleiding succesvol af te ronden en de overstap naar werk te maken en bevindt zich daarmee in een kwetsbare onderwijspositie.

Voor u ligt de *Uitvoeringsagenda: Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie*. Deze uitvoeringsagenda hoort bij de Amsterdamse MBO-Agenda 2019-2023 en richt zich op drie groepen studenten in een kwetsbare onderwijspositie: studenten in het mbo op Entree of niveau 2 opleidingen, studenten op het mbo die onder de definitie van het ministerie van OCW voor jongeren in een kwetsbare positie vallen en de overbelaste studenten die onderwijs volgen op een van de plusscholen. De definitie jongeren in een kwetsbare positie van het ministerie van OCW betreft jongeren die de overstap gemaakt hebben vanuit het praktijkonderwijs (pro), voortgezet speciaal onderwijs (vso), vmbo basisberoeps (vmbo-b) of mbo niveau Entree. Over de laatste drie schooljaren zijn er jaarlijks gemiddeld 1.574 Amsterdamse overstappers.

1. ROC van Amsterdam, ROC TOP, Hout- en Meubileringscollege, Mediacollege Amsterdam en Wellantcollege

Sinds 2009 investeert de gemeente Amsterdam in kleinschalig onderwijs voor overbelaste jongeren bij de Amsterdamse Plus van ROC TOP en ROC op Maat van ROCvA. De jongeren die hier onderwijs volgen passen op dat moment niet in het reguliere mbo, en volgen kleinschalig onderwijs met veel ondersteuning op maat. Op dit moment maken jaarlijks 600 jongeren gebruik van deze voorzieningen.

Deze uitvoeringsagenda valt onder de MBO-Agenda 2019-2023, die de volgende twee hoofdambities heeft en is een uitwerking van speerpunt 8 en een deel van speerpunt 7:

Ambitie 1: Toekomstbestending beroepsonderwijs.

Hieronder vallen vier speerpunten waar de komende vier jaar op wordt geïnvesteerd:

- 1) Investeren in sterke onderwijsteams
- 2) Investeren in onderwijsinnovatie en vernieuwen curriculum
- 3) Intensiveren samenwerking onderwijs - werkveld
- 4) Opzetten van een infrastructuur voor Leven Lang Ontwikkelen

Ambitie 2: Optimale schoolloopbaan voor mbo-studenten.

Hieronder vallen vier speerpunten waar de komende vier jaar op wordt geïnvesteerd:

- 5) Verbeteren overstap vo-mbo
- 6) Stimuleren van mbo-studenten om op te stromen en door te stromen
- 7) Voorkomen van verzuim en uitval door goede ondersteuning
- 8) Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie

De uitvoeringsagenda heeft voor de komende periode (2019-2023) als ambitie dat alle Amsterdamse jongeren in een kwetsbare onderwijspositie ondersteuning op maat krijgen. Deze ondersteuning krijgen zij zowel binnen het onderwijs en in hun zoektocht naar een passende stageplek, als op hun uiteindelijke werkplek. Het uiteindelijke doel is om hen in staat te stellen een zoveel mogelijk zelfstandige positie op de regionale arbeidsmarkt te bereiken en een vangnet te bieden voor diegenen die door omstandigheden terug- of uitvallen. Hiermee wordt een van de belangrijkste doelstellingen van de wetwijziging "Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie" uitgewerkt (zie hoofdstuk 2 Achtergrond en aanleiding).

Om dit te bereiken zetten we de komende vier jaar met de *Uitvoeringsagenda: Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie* in op de volgende onderdelen:

- 1. Weten wie deze jongeren zijn.** Verbeterde informatie, analyse en monitoring is hiervoor een noodzakelijke voorwaarde.
- 2. Begeleiding op orde.** Goede begeleiding van de gehele doelgroep door een eenduidige opdracht en werkwijze en duidelijke samenwerkingsafspraken tussen (verschillende afdelingen van de) gemeente en roc's:
 - Toeleiding: de juiste jongere op de juiste plek;
 - Begeleiding binnen het onderwijs ;
 - Begeleiding naar stage en/of werk.

3. Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt mbo niveaus Entree en 2.

- Soepele overgangen naar de arbeidsmarkt creëren door langer en op maat begeleiden van jongeren die uitstromen uit mbo;
- Intensieve samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven voor de doelgroep Entree en niveau 2. Onder andere door het onderwijs meer praktijkgericht te maken en betere begeleiding richting passend werk te bieden.
- Ontwikkelen van goede ondersteuning van bedrijven bij de begeleiding op de werkvloer.

De gemeente en het onderwijs zijn samen verantwoordelijk voor het aanbod aan deze jongeren. Zij trekken daarom samen op om het bedrijfsleven hier actief bij te betrekken en te ondersteunen.

2

Achtergrond en aanleiding

Het coalitieakkoord, *Een nieuwe lente en een nieuw geluid*, begint met een hoofdstuk over kansengelijkheid met als ondertitel: ruim baan voor ieders talent. Dat is een uitgangspunt dat goed past bij deze uitvoeringsagenda. In datzelfde hoofdstuk heeft de coalitie het belang van het voorkomen van uitval en het aanbod van speciale voorzieningen voor mbo-studenten bevestigd met de ambitie: *“We zetten extra in op het voorkomen van schooluitval en we willen niet dat scholen leerlingen zomaar uitschrijven zonder diploma of vervolgopleiding. We breiden hiertoe voorzieningen uit voor mbo-leerlingen die dreigen uit te vallen of uitgevallen zijn”*.

Jongeren die het onderwijs verlaten met een startkwalificatie² op zak hebben een betere uitgangspositie; een startkwalificatie biedt de beste garantie voor een structurele, duurzame, plek op de arbeidsmarkt.³ Het aantal Amsterdamse jongeren dat een startkwalificatie haalt is de afgelopen jaren toegenomen. In 2013 had 73% van de Amsterdamse 23-jarigen een startkwalificatie, in 2018 was dat 80%. Het is echter niet voor alle jongeren vanzelfsprekend dat zij met een diploma het onderwijs verlaten, jaarlijks verlaten in Amsterdam ongeveer 1.400 jongeren het onderwijs zonder een startkwalificatie, de zogenaamde voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). De RMC⁴-wet- en regelgeving verplicht gemeenten en onderwijs om vsv'ers in kaart te brengen, te monitoren en te begeleiden richting een opleiding of werk.

We zien dat de aandacht voor jongeren in een kwetsbare onderwijspositie groeit, zowel lokaal als landelijk. Waar tot een aantal jaar geleden de focus uitsluitend lag op het voorkomen van ongediplomeerde schooluitval, verschuift de aandacht naar het stimuleren dat jongeren een zo

2. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal mbo niveau 2, havo of vwo.

3. CPB notitie “Waarde van een startkwalificatie op de arbeidsmarkt” februari 2018

4. Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten

goed mogelijke start op de arbeidsmarkt kunnen maken. Juist ook wanneer zij niet in staat zijn een startkwalificatie te behalen. En ook als ze, na het behalen van een startkwalificatie op mbo niveau 2, nog extra ondersteuning nodig hebben bij die stap naar de arbeidsmarkt.

Nieuwe wet- en regelgeving: meer aandacht voor jongeren in een kwetsbare onderwijspositie

Sinds 1 januari 2019 is de wetwijziging "Regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie" van kracht. Deze wijziging van diverse onderwijswetten heeft als doel de regionale aanpak vsv structureel te borgen en te verbreden naar jongeren voor wie het halen van een startkwalificatie (tijdelijk) niet haalbaar is. De wijziging beoogt dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund bij het vinden van een passende plek op de arbeidsmarkt, door middel van een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid. In het bijzonder gaat het om jongeren die vanuit het praktijkonderwijs (pro), voortgezet speciaal onderwijs (vso), vmbo basisberoeps (vmbo-b) of mbo niveau Entree de overstap maken naar Entree of niveau 2 op het mbo en uiteindelijk de stap naar werk maken. De RMC taak wordt ook uitgebreid via deze wetwijziging (zie 4.1).

In aanloop naar deze (wettelijke) ontwikkelingen hebben de samenwerkende gemeenten en onderwijsinstellingen in RMC regio 21 (Agglomeratie Amsterdam) op 3 juni 2016 voor de periode 2016-2021 een regionaal programma vastgesteld om de succesvolle aanpak van vsv te continueren en door te ontwikkelen. De doelstelling van dit regionale plan is enerzijds om vsv verder terug te dringen en anderzijds om tot een aanpak te komen voor jongeren in een kwetsbare onderwijspositie en 'oud-vsv'ers⁵. Deze wetwijziging geeft zowel de gemeente als het onderwijs nieuwe mogelijkheden om de doelgroep jongeren in een kwetsbare onderwijspositie beter te bedienen met passend aanbod.

Daarnaast zorgt deze wetwijziging ervoor dat mbo-instellingen de aansluiting vinden bij het overleg tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs voor het voortgezet onderwijs. Het doel hiervan is dat er een sluitend regionaal ondersteuningsaanbod ontstaat voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte. Ook in het bestuursakkoord dat tussen de mbo sector en de minister van OCW is afgesloten, is een van de speerpunten de ondersteuning aan jongeren in een kwetsbare onderwijspositie om schooluitval te voorkomen.

Nieuwe afspraken plusscholen (uitvalsvoorzieningen)

De afspraken over de samenwerking tussen de gemeente Amsterdam, ROC TOP en ROCvA ten aanzien van de zogenaamde plusscholen voor overbelaste jongeren zijn tevens een belangrijke aanleiding voor deze agenda. Als we spreken over overbelaste jongeren bedoelen we jongeren die geen aansluiting vinden op het reguliere mbo (zie 4.2 voor meer informatie). De groep jongeren met een kwetsbare positie conform de definitie van het ministerie van OCW en de groep overbelaste jongeren op de plusscholen zijn niet altijd één op één dezelfde.

5. Oud-vsv'ers zijn jongeren die een jaar nadat zij zijn uitgevallen zonder startkwalificatie niet opnieuw zijn ingeschreven op een opleiding.

Het jaarlijks opnieuw vaststellen van de subsidies en afspraken rondom de plusscholen voor overbelaste jongeren is zowel voor de twee Amsterdamse roc's, als het college niet voldoende. Na ongeveer 10 jaar investeren in dit speciale aanbod voor een groep overbelaste jongeren kunnen we concluderen dat deze scholen een belangrijke plek zijn geworden voor die jongeren, die het zonder extra begeleiding niet redden en deze speciale vorm van mbo echt nodig hebben. Het is tijd om verder te kijken dan de plusscholen alleen en te zorgen voor een goede uitstroom naar de arbeidsmarkt van de jongeren die dit type onderwijs volgen en de samenwerking tussen het onderwijs en bedrijfsleven juist voor deze groep te verbeteren. Dat laatste geldt overigens ook voor de veranderende groep studenten die regulier onderwijs volgt op de Entree en niveau 2, door o.a. het toelatingsrecht⁶. Het zwaartepunt van de gemeentelijke financiële investeringen zit echter bij de plusscholen.

Een praktijkvoorbeeld van de Amsterdamse Plus/ROC TOP

Mo (dit is niet zijn echte naam) zat op de havo en was, in zijn eigen woorden, een vervelend en druk mannetje. Docenten hadden last van hem vanwege zijn gedrag. Mo moest al snel in zijn 3e jaar havo naar een andere school. Hij werd begeleid naar de Amsterdamse Plusschool. In eerste instantie ging het daar niet beter met hem. Zelf zegt hij daarover: "Ook daar werd het van kwaad tot erger. Ik was nog vrij jong en kwam op een school waar oudere studenten tussen zaten. Om mijn stempel te verdienen werd ik een pittige jongen".

Doordat de school kleinschalig is en meer specifieke expertise in huis heeft, was Mo beter te managen voor de docenten en mentoren en konden ze hem voorzien van begeleiding op maat. Mo heeft via de school een stage bij de gemeente Amsterdam gevonden. Deze stage heeft hij succesvol afgerond en hij heeft daarna een baan aangeboden gekregen. Een kans die hij met beide handen aangreep. Bij de gemeente is hij snel doorgegroeid tot coördinator binnen zijn team. De jaren daarna heeft Mo bij verschillende grote bedrijven

werkervaring opgedaan. Op de vraag of hij spijt heeft van deze route antwoordt hij:

"Men vraagt vaak of ik spijt heb dat ik de havo verpest heb en een omweg heb moeten lopen om een baan op hbo-niveau te vinden. Mijn antwoord is altijd nee. Dit heeft mij gemaakt tot de succesvolle persoon die ik vandaag de dag ben. Mijn uiteindelijke doel en ambitie is om iets te doen met jongeren zoals ik zelf was. Jongeren die vol talenten zitten en daar meer begeleiding bij nodig hebben. Zodat ik niet een van de weinige succesverhalen zal zijn".

Samenhang met het gemeentelijke uitvoeringsprogramma 'Overgang naar Volwassenheid'

Op 5 december 2017 heeft het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) het uitvoeringsprogramma 'Overgang naar Volwassenheid 16-27' vastgesteld. Dit is een portefeuille overstijgende samenwerking met een integrale en preventieve aanpak op de leefgebieden onderwijs, werk, inkomen, zorg, veiligheid en wonen, om jongeren, die op een of meerdere van deze leefgebieden ondersteuning nodig hebben, te ondersteunen in hun overgang naar volwassenheid. De overgangen waar jongeren op het gebied van onderwijs en werk mee te maken hebben, worden opgepakt binnen actielijn 2 van het programma: 'Daginvulling'. Het doel

6. Met de invoering van het toelatingsrecht (Wet vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht tot het mbo) per 1 augustus 2017 heeft iedere mbo-student die zich uiterlijk op 1 april aanmeldt voor één of meer beroepsopleidingen het recht toegelaten te worden tot de opleiding van zijn of haar eerste voorkeur, mits de juiste vooropleiding is behaald en deelgenomen wordt aan verplichte intakeactiviteiten.

van deze actielijn is dat jongeren een beroep kunnen doen op ondersteuning op de route naar opleiding, werk of dagbesteding. Dit gebeurt onder meer door inzet op de volgende projecten en acties:

- ▶ Meer samenwerking onderwijs, leerplicht, Jongerenpunten, werk en re-integratie (W&R) en MBO-Jeugdteam. De behoefte van iedere unieke jongere geldt als uitgangspunt voor deze verbeterde samenwerking. In stadsdeel Noord is een succesvolle pilot uitgevoerd: In schooljaar 2017-2018 is geïnvesteerd in het verbeteren van de samenwerking in de opvang van vsv'ers. Hiervoor organiseerden de betrokken partijen, de mbo scholen, leerplicht, het MBO-Jeugdteam en het Jongerenpunt met elkaar een warme overdracht. Doel was om jongeren tussen 18-23 jaar die zonder startkwalificatie uit (dreigden te) vallen, de juiste (doorlopende) ondersteuning te bieden, met name als de jongere eerder ondersteuning ontving van het MBO-Jeugdteam. De resultaten van deze proef waren positief: de samenwerking verbeterde en informatie werd beter met elkaar gedeeld. De volgende fase is om in heel Amsterdam op dezelfde manier te gaan werken.
- ▶ Een betere aansluiting van praktijkonderwijs en vso op de arbeidsmarkt. Dit wordt onder andere gedaan door de inzet van een beroepencarrousel voor pro-leerlingen die op die manier beter zicht krijgen op het arbeidsveld waar ze na uitstroom uit school terecht kunnen.
- ▶ Het juiste aanbod en begeleiding voor jongeren met gedragsproblematiek maar wel arbeidspotentieel. Dat betekent dat er specifiek voor deze groep, in afstemming met de Sociaal Werkkoepel⁷, gekeken wordt wat er verbeterd kan worden in het beschikbare aanbod zodat leerlingen op een passende plek terecht komen.

De inzet in dit programma is belangrijk voor de ambities van deze uitvoeringsagenda. De gemeenteraad wordt in de eerste helft van 2019 separaat geïnformeerd over de voortgang van het programma 'Overgang naar Volwassenheid 16-27'.

7. De Sociaal Werkkoepel is opgericht om zo veel mogelijk Amsterdammers met een arbeidsbeperking maatschappelijk en economisch mee te laten doen in Amsterdam. De gemeente heeft de Sociaal Koepel samen met sociale firma's, maatschappelijke ondernemers en het bedrijfsleven opgericht.

3

Weten wie deze jongeren zijn

In totaal volgen ruim 27.000 jongeren een mbo opleiding in Amsterdam. Ongeveer 6.000 hiervan volgen een opleiding op niveau Entree of niveau 2. Het overgrote deel daarvan zit op één van de Amsterdamse roc's: ROC TOP of ROC van Amsterdam. Een groot deel van deze groep heeft ondersteuning nodig om hun opleiding succesvol af te ronden en de overstap naar werk te maken. De redenen waarom zij deze ondersteuning nodig hebben zijn heel divers, van lage cognitie, schulden, motivatieproblemen, veelvuldig verzuim, psychische problemen tot verslaving en justitiële contacten, een combinatie daarvan en alles daar tussenin. Deze agenda richt zich op drie groepen jongeren in een kwetsbare onderwijspositie: reguliere studenten op Entree en niveau 2, jongeren in een kwetsbare positie conform de definitie van OCW en tot slot de overbelaste jongeren op de plusscholen. Een individuele jongere op de plusschool kan ook onder de definitie van OCW voor jongeren in een kwetsbare positie vallen, maar dat is niet altijd het geval. Meer zicht op de doelgroep en de ontwikkeling van deze groep jongeren is een belangrijk onderdeel van deze uitvoeringsagenda.

Uit het onderzoek dat OIS⁸ heeft uitgevoerd naar Amsterdamse jongvolwassenen van 16 tot 27 jaar voor het programma 'Overgang naar Volwassenheid 16-27', blijkt dat er in Amsterdam ongeveer 19.000 jongeren zijn die geen werk hebben of een opleiding volgen, dit is de zogenaamde NEET-groep⁹. Een deel van deze groep (12.400) ontvangt volgens de OIS gegevens

8. Onderzoek, Informatie en Statistiek, onderzoeksinstituut Gemeente Amsterdam

9. NEET: Neither Employment, Education or Training

ook geen uitkering of ondersteuning als vsv'er of werkzoekende van de gemeente¹⁰. De jongeren in een kwetsbare onderwijspositie waar deze uitvoeringsagenda zich op richt, lopen extra risico om "NEET te worden" doordat ze vaker uitvallen uit het onderwijs en werk. We richten ons in deze uitvoeringsagenda daarom op de preventie van uitval voor deze jongeren en het opbouwen van een vangnet om jongeren in een kwetsbare onderwijspositie naar een goede positie op de arbeidsmarkt te begeleiden.

De jongeren die vanuit het v(s)o en pro de overstap naar mbo maken, verlaten een overzichtelijke en veilige omgeving met, voor deze specifieke doelgroep, veel extra begeleiding en kleine klassen. Bij doorstroom naar het reguliere mbo valt deze extra begeleiding en ondersteuning voor een groot deel weg en bij uitstroom naar de arbeidsmarkt helemaal. Daar waar de Entree opleidingen, door hogere bekostiging, nog relatief klein zijn, zijn de reguliere niveau 2 opleidingen dat niet. Hierdoor lopen jongeren, die meer ondersteuning nodig hebben, een groter risico op uitval uit het onderwijs of werk.

Het reguliere onderwijsproces, met zijn strikte voorwaarden voor diplomering, is niet altijd passend voor deze jongeren. Dit terwijl zij weldegelijk over vaardigheden beschikken die hen later tot waardevolle arbeidskrachten maken. Wanneer deze jongeren uiteindelijk een diploma op mbo niveau 2 behalen en daarmee een startkwalificatie¹¹, is een deel nog niet voldoende in staat om zelfstandig een duurzame plek op de arbeidsmarkt te krijgen en behouden.

Gedragsproblemen of cognitieve beperkingen spelen vaak een grote rol bij deze doelgroep, zowel voor het succes binnen het onderwijs als daarna op de arbeidsmarkt. Deze jongeren moeten al op jonge leeftijd hun weg vinden op een ingewikkelde arbeidsmarkt, terwijl jongeren met een hoger opleidingsniveau vaak pas op latere en rijpere leeftijd uitstromen naar de arbeidsmarkt. Een gevolg hiervan en een belangrijke reden waarom deze jongeren in het onderwijssysteem en bij stage vastlopen of uitvallen is gedragsproblematiek. Naast de juiste hulp via bijvoorbeeld het MBO-Jeugdteam, is aandacht voor deze gedragsproblematiek de kern om van deze aanpak een succes te maken, zowel in het onderwijs als op de werkvloer.

10. Uit internationaal onderzoek blijkt dat niet alle NEET jongeren even kwetsbaar zijn. Voor de Amsterdamse gegevens geldt vermoedelijk dat een deel bijvoorbeeld niet meer woonachtig is in Amsterdam maar zich niet uitgeschreven heeft, van anderen zijn de opleidingsgegevens (nog) niet bekend en een deel heeft wellicht een tussenjaar. We zullen in 2019 deze groep verder in beeld brengen zodat we onze inzet kunnen richten op de kwetsbaarste groepen waaronder de jongeren met een laag opleidingsniveau.

11. Als jongeren een startkwalificatie behalen (of de leeftijd van 23 jaar bereiken), behoren zij niet meer tot de RMC doelgroep en is het, wettelijk, veel moeilijker om deze jongeren te monitoren.

Tabel 1: aantallen studenten op Entree en niveau 2 en jongeren in een kwetsbare positie

Studenten op Entree en niveau 2 op de Amsterdamse roc's

Als we kijken naar de totale aantallen studenten op de Amsterdamse roc's over de afgelopen drie schooljaren blijkt uit onderstaande tabel, dat er gemiddeld 5.826 studenten per schooljaar in Entree en niveau 2 zitten. Veel van deze studenten zijn uit pro, vso, vmbo-b of Entree afkomstig.¹²

	2015-2016	2016-2017	2017-2018
ROCvA Entree	719	765	781
ROC TOP Entree	129	138	135
ROCvA niveau 2	4.015	4.010	4.145
ROC TOP niveau 2	901	923	818
Totaal Entree en niveau 2	5.764	5.836	5.879

Amsterdamse jongeren die een kwetsbare overstap maken (jongeren in een kwetsbare positie) in beeld

	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Naar mbo Entree	455	488	515
Naar mbo niveau 2	1.161	1.094	1.010
Totaal	2.241	2.123	2.049

De afgelopen drie schooljaren zijn vanuit pro, vso, vmbo-b of Entree gemiddeld 486 Amsterdamse jongeren in mbo Entree ingestroomd en 1.088 in mbo niveau 2. Het grootste deel van de overstappers in schooljaar 2016-2017 en schooljaar 2017-2018 heeft inmiddels een startkwalificatie of zit nog op school. Respectievelijk 25% en 20% is zonder startkwalificatie, uitgestroomd naar de arbeidsmarkt (424 en 318).

Bron: jaarlijkse gegevenslevering van het ministerie van OCW m.b.t. jongeren in een kwetsbare positie

In tabel 1 worden de totale aantallen genoemd. Het is echter goed om aan te duiden dat van de niveau 2 studenten in Amsterdam ongeveer een kwart een BBL-opleiding volgt. Deze opleidingen zitten vooral in de sterke vraagsectoren als techniek, horeca en zorg. Bovendien zitten hier ook volwassenen bij die zich laten bijscholen in combinatie met een arbeidscontract.

12. Ook het HMC mbo vakschool voor hout meubel en interieur en het Mediacollege Amsterdam (MA) hebben een aantal studenten op niveau 2. Deze zijn niet meegenomen in deze uitvoeringsagenda. In de MBO-Agenda hebben HMC en Ma ruimte om t.a.v. de doelgroep projectplannen in te dienen en zo passende ondersteuning te bieden in lijn met deze agenda. Ma heeft ongeveer 165 studenten op niveau 2.

Het merendeel van de groep studenten op niveau 2 zijn jongeren, en een aanzienlijk deel ervan heeft stevige ondersteuning nodig bij hun leerroute. Sommige jongeren weten al heel goed wat ze willen worden, kapster of bakker, monteur of beveiliging. Deze heldere beroepswens helpt ze vaak makkelijker door de opleiding heen. Voor de meeste jongeren is het beroepsperspectief nog niet zo helder. Veel opleidingen op niveau 2 zijn dienstverlenend en ondersteunend en de arbeidsmarkt voor deze doelgroep is weinig transparant. In combinatie met een wat zwakkere leerstijl en de nodige problematiek is de weg van opleiding naar baan voor deze groep niet eenvoudig.

Bovendien geldt dat voor een deel van deze jongeren onderwijs in de 'reguliere' Entree en niveau 2 opleidingen niet haalbaar is. Zij volgen onderwijs op maat bij ROC op Maat van het ROC van Amsterdam of de Amsterdamse Plus van ROC TOP. Voor deze voorzieningen kunnen jongeren zich niet zelf aanmelden, maar worden ze aangemeld door bijvoorbeeld een vo-school, leerplicht, jongerenpunt of reclassering.

We weten dus hoeveel Amsterdamse jongeren in een kwetsbare positie, volgens de OCW definitie, jaarlijks de overstap maken naar mbo Entree of niveau 2. Op dit moment is ook inzichtelijk welke jongeren tot de RMC doelgroep behoren: vsv'ers en oud-vsv'ers. En we weten dat deze groepen niet één op één dezelfde zijn.

Investeren in goede monitoring

Via een RMC-monitor heeft de gemeente zicht op de RMC-doelgroep. Dit betekent dat de gemeente actuele informatie heeft over vsv'ers en oud-vsv'ers. We weten welke jongere vsv'ers zijn, maar ook welke vsv'ers een achtergrond hebben die ze tot de doelgroep jongeren in een kwetsbare positie maakt.

In de RMC-monitor wordt ook inkomensinformatie uit SUWI¹³ toegevoegd, helaas loopt de SUWI informatie altijd 6 weken achter. Er is dus geen 'realtime' informatie over het werk en inkomen van deze jongeren beschikbaar. De planning is dat voor de zomer van 2019 de RMC-monitor wordt uitgebreid met de informatie die bij de Jongerenpunten en W&R over de doelgroep vsv, jongeren in een kwetsbare positie en oud-vsv beschikbaar is. Daardoor heeft de gemeente straks in beeld welke jongeren bekend zijn bij de gemeente, of ze begeleid worden en door wie, of trajecten afgerond zijn en met welk resultaat.

Om de jongeren in een kwetsbare onderwijspositie op Entree en niveau 2 en bij de plusscholen de beste ondersteuning te kunnen bieden, moet de informatie over deze jongeren op orde zijn. We weten al veel, maar er mist ook nog informatie. Bovendien is niet alle informatie actueel.

13. Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen: SUWI. In de Wet SUWI is geregeld hoe de structuur met betrekking tot de uitvoering van taken inzake de arbeidsvoorziening en de sociale verzekeringswetten is vormgegeven. De wet bepaalt ook hoe de verschillende uitvoeringsorganen, het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale verzekeringsbank (SVB) en de Gemeenten samenwerken.

Om deze jongeren goed te kunnen monitoren en, daarmee, ook de juiste begeleiding te kunnen bieden, gaan we de komende vier jaar investeren in betere informatie over:

- De schoolloopbanen van de jongeren in Entree, niveau 2, jongeren in een kwetsbare positie en de jongeren op de plusscholen;
- Wie betrokken is bij de begeleiding, zowel gemeente als onderwijs, wat het doel/resultaat is van deze begeleiding en of deze begeleiding voldoet aan de vraag vanuit de jongere;
- Hoeveel jongeren er uitstromen met een diploma en/of werk en hoeveel er zonder dagbesteding thuiszitten;
- Hoe duurzaam en passend het werk is, oftewel is de jongere in staat om zelfstandig in het levensonderhoud te kunnen voorzien met deze baan, is het contract voor langere tijd, is er voldoende begeleiding beschikbaar en voldoet de werkgever aan eisen voor goed werkgeverschap? Dit laatste punt sluit aan bij de doelstellingen zoals geformuleerd in de Uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt.

Naast monitoring en het bieden van de juiste begeleiding, is er vollediger data nodig om goede analyses uit te voeren en daarmee vervolgens het beleid aan te scherpen. De uitbreiding van de RMC-taken (zie 4.1) geeft ons de mogelijkheid om deze jongeren beter in beeld te krijgen. Dit is een continue aandachtspunt.

Een praktijkvoorbeeld van ROC op Maat

Dario (dit is niet zijn echte naam) kwam bij ROC op Maat terecht omdat hij geen aansluiting vond binnen het reguliere mbo. Hij verzuimde te veel en vond het moeilijk om zijn aandacht bij de les te houden. Bij ROC op Maat is geen enkele student gelijk aan een andere, maar Dario onderscheidde zich extra. Hij viel op door zijn tekeningen. Het ROC Op Maat is aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een zo passend mogelijk traject.

In eerste instantie heeft Dario meegelopen met het reguliere curriculum. Hij startte daarna met een stage in de handel. Al snel adviseerde zijn stagebegeleiders bij ROC op Maat om te stoppen met de kerntaken: laat Dario doen waarin hij goed is: schilderijen maken. Dat betekende een verandering in zijn onderwijstraject. Stoppen met de reguliere route betekent bij ROC op Maat niet dat je wordt losgelaten. Waar het binnen het reguliere mbo gangbaar is om studenten niet meer

zo expliciet te volgen als ze stoppen, gaat ROC op Maat verder. Samen met de gemeente (de jobcoach van W&R) ging de school op zoek naar een plek waar hij met ondersteuning van de gemeente zou kunnen werken. Via via kwam hij terecht bij een gerenommeerde kunstenaar. Daar werkt hij nu nog steeds en Dario werkt intussen door aan zijn eigen carrière. Hij heeft inmiddels zelfs geëxposeerd in een museum.

4

Begeleiding op orde

Om Amsterdamse jongeren in een kwetsbare onderwijspositie de juiste ondersteuning te bieden wordt op meerdere gebieden stevig ingezet. We doen als gemeente en onderwijs samen al veel, daarmee gaan we door, op sommige punten breiden we de inzet uit, wordt onderzocht wat we beter kunnen doen en worden er nieuwe initiatieven gestart.

We zetten o.a. de aanpak via de plusscholen ROC op Maat en Amsterdamse Plus voort. De samenwerking hiervoor tussen roc's en gemeente wordt bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst en de effecten van de investering in deze plusscholen wordt onderzocht. Nieuw bij deze aanpak is:

- De roc's gaan meer in gezamenlijkheid werken;
- De toeleiding gaat op een eenduidige manier plaatsvinden;
- De uitstroom naar vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt en de daar bijhorende begeleiding wordt beter georganiseerd.

Voor de begeleiding naar stage en/of werk wordt:

- De inzet van leerwerkcoaches voortgezet en uitgebreid van begeleiding van 400 naar 600 jongeren;
- De samenwerking tussen de roc's en Jongerenpunt en jobcoaches van W&R wordt verbeterd en indien nodig uitgebreid.

Doordat vanuit verschillende wetten en regelgeving wordt voorgeschreven deze jongeren begeleiding te bieden, zijn er vanuit de gemeente Amsterdam veel verschillende afdelingen betrokken. Voor deze doelgroep wordt er voornamelijk inzet gepleegd vanuit de verantwoordelijkheden die de gemeente Amsterdam heeft vanuit de RMC-wet- en regelgeving, de Leerplichtwet, de Participatiewet en vanuit de Jeugdwet en Wmo. Het is belangrijk om als

gemeente goede afspraken te maken over verantwoordelijkheden zodat de begeleiding van deze jongeren een goede continuïteit heeft. Zoals eerder geschetst kan de best passende begeleiding per jongere zeer verschillend zijn. Om begeleiding op maat te kunnen bieden moet er een breed pallet beschikbaar zijn, zodat de verantwoordelijke professional een keuze kan maken, wat het meest passend is voor de jongere op dat moment. De verantwoordelijkheden die voor de gemeente gelden, gelden ook voor de onderwijsinstellingen: zij hebben een zorgplicht voor deze jongeren en de verantwoordelijkheid ze met een zo goed mogelijke set aan vaardigheden te laten uitstromen naar werk.

Uit de vele gesprekken met jongvolwassenen die vanuit het gemeentelijke uitvoeringsprogramma 'Overgang naar volwassenheid' zijn gevoerd en uit landelijke onderzoeken blijkt dat het werken met een coach of maatje voor deze kwetsbare jongeren belangrijk is om hen verder te helpen om in de maatschappij te participeren. In dit hoofdstuk gaan we in op de begeleiding van de jongeren in een kwetsbare onderwijspositie, zowel om de jongeren op de juiste plek te krijgen, binnen het onderwijs en de begeleiding naar stage of werk.

4.1 Toeleiding: de juiste jongere op de juiste plek

RMC-functie, vervolgaanpak vsv en jongeren in een kwetsbare onderwijspositie

Door de wetswijzing van 1 januari 2019 wordt de doelgroep van RMC verbreed naar het volgen van deelname aan onderwijs of arbeidsmarkt van alle jongeren van 16-23 jaar, ook degenen die afkomstig zijn uit pro en vso. Hiermee krijgt het RMC, een taak die in Amsterdam door leerplicht en de Jongerenpunten wordt uitgevoerd, een bredere informatiefunctie. Het RMC is de plek waar de informatie over de onderwijs- en arbeidsdeelname van deze jongeren in beeld komt. Met deze informatie kan, indien nodig, begeleiding op maat ingezet worden. Hiervoor is goede samenwerking binnen de gemeente belangrijk omdat een groot deel van de jongeren in een kwetsbare onderwijspositie ook onder de doelgroep van de Participatiewet valt. Daarnaast is het zo dat veel van deze jongeren extra (jeugd)zorgondersteuning nodig hebben en is daarvoor afstemming met het Jeugd domein nodig. De begeleiding zal dus niet altijd door het RMC geboden worden maar het RMC heeft wel de taak om partijen te betrekken en samen te brengen. Voor een goede uitvoering van de gemeentelijke RMC-taak is het belangrijk te weten dat een jongere ergens in beeld is, en niet zozeer wat de begeleiding inhoudt. De professionals die met deze jongeren werken zijn professionals die als doel hebben de zelfredzaamheid van de jongeren te vergroten om zo succesvol te kunnen participeren op school dan wel op de arbeidsmarkt. De RMC-functie speelt hierin een belangrijke rol als informatieloket waar alles samenkomt.

Om, ook aansluitend bij het gemeentelijke uitvoeringsprogramma 'Overgang naar Volwassenheid 16-27', de brede doelgroep van jongvolwassenen goed te kunnen ondersteunen, zet de gemeente in haar lobby in op een uitbreiding van de RMC-taak naar 27 jaar. Hierdoor wordt het voor gemeenten makkelijker om een integrale en preventief gerichte aanpak in te richten op het gebied van scholing en werk, omdat ook het koppelen van informatie voor deze bredere groep mogelijk wordt.

Betere toeleiding naar plusscholen

Sinds 2009 investeert de gemeente Amsterdam in kleinschalig onderwijs voor overbelaste jongeren bij de Amsterdamse Plus van ROC TOP en ROC op Maat van ROCvA, inhoudelijk hierover meer bij 4.2.

Sinds begin 2018 werken de gemeente en de twee Amsterdamse roc's aan nieuwe samenwerkingsafspraken om de toeleiding naar de plusscholen en de uitstroom naar werk beter te organiseren. Om deze samenwerking meerjarig te bekrachtigen sluiten de mbo's en de gemeente in de eerste helft van 2019 een samenwerkingsovereenkomst. In deze samenwerkingsovereenkomst wordt expliciet opgenomen dat de plusscholen er zijn voor een groep die niet in het reguliere mbo past, maar een speciale vorm van onderwijs nodig heeft: onderwijs op maat en passend bij de cognitie en gedragsproblematiek. Nieuw is dat de instellingen meer in gezamenlijkheid aan de slag gaan om deze jongeren goed te bedienen. En dat scholen en gemeente samen hun verantwoordelijkheid nemen om deze doelgroep naar een goede positie op de arbeidsmarkt te begeleiden. Vanuit de gemeente ligt hier een belangrijke rol voor de medewerkers van de afdeling Leerplicht en van de Jongerenpunten.

Er zijn in Amsterdam zes locaties waar dit type onderwijs wordt aangeboden. De locaties zijn goed door de stad verspreid. In Noord, Oost, Zuidoost en Nieuw-West zit een locatie en in West zijn twee locaties. Het kenmerk van de locaties is dat er maximaal 100 studenten tegelijkertijd terecht kunnen. Als de doelgroep op een locatie groter wordt, brengt dat teveel onrust voor de jongeren zelf, maar ook voor de professionals met zich mee.

Nieuw is ook dat, vanaf schooljaar 2019-2020, de toeleiding van jongeren naar deze plusscholen door leerplicht, het Samenwerkingsverband VO en eventuele andere toeleiders, zoals bijvoorbeeld reclassering, op een eenduidige manier plaats gaat vinden. Tot nu toe melden de professionals de jongeren direct aan bij de voorzieningen. Om beter zich te krijgen op de kwaliteit van de aanmelding en welke plek voor de jongere met zijn of haar problematiek de juiste is, is het van belang meer gezamenlijk op te trekken. Daarom is er eind 2018 gestart met een uitvoeringsoverleg tussen de mbo-instellingen en de gemeente met als doel samen zorg te dragen voor goede plaatsing en doorstroom van de jongeren. Ook ten aanzien van de intake. Het uitgangspunt hierbij is: geen drempels opwerpen en snelle plaatsing van jongeren, maar wel in overleg en afstemming de juiste plek kiezen.

Elk van de zes pluslocaties heeft zijn eigen cultuur en samenstelling. Voor jongeren die al veel hebben meegemaakt is het belangrijk dat zij op de best passende onderwijslocatie terecht komen. Het uitvoeringsoverleg plusscholen heeft voor de zomer van 2019 afspraken gemaakt over hoe de toeleiding eruit ziet en zal vanaf schooljaar 2019-2020 op de nieuwe manier gaan werken.

4.2 Begeleiding binnen het onderwijs

Plusscholen: ROC op Maat en Amsterdamse Plus

Voor overbelaste jongeren kent Amsterdam de plusscholen: ROC op Maat en Amsterdamse Plus. Met deze voorzieningen bieden de mbo-scholen in samenwerking met de gemeente Amsterdam een plus op het reguliere onderwijs. De jongeren die hier onderwijs volgen maken geen aansluiting in het regulier mbo, omdat zij bijvoorbeeld cognitieve beperkingen hebben, maar vaker omdat zij kampen met meervoudige complexe problematiek. Het gaat om problematiek op meerdere leefgebieden: gezondheid, onderwijs & werk, financiën, vrije tijd, sociale omgeving, justitie en wonen. Bij veel van deze jongeren is sprake van een bijzondere thuissituatie, gedragsmoeilijkheden of specifieke leerbehoeften. In de praktijk betekent dit dat het onder andere gaat om jongeren met structureel justitiële contacten (waaronder top-1000), dakloze en/of verslaafde jongeren, loverboys en slachtoffers hiervan, (zeer) jonge moeders/vaders, jongeren die thuis mishandeld worden/zijn en jongeren die begeleidt wonen. Vaak gaat het om een combinatie van bovenstaande problemen en soms is ook sprake van lichte verstandelijke beperkingen (LVB).

Voor de jongeren op de plusscholen is dit vrijwel altijd de laatste mogelijkheid om een diploma te halen, ze zijn vaak al meerdere keren uitgevallen in het vo en/of het mbo. Deze jongeren zouden naar verwachting zonder ROC op Maat of de Amsterdamse Plus geen onderwijs volgen. Dan zijn zij vsv'er en is het risico dat zij tot de NEET-groep gaan behoren, en buiten beeld raken, groot. Gezien de doelgroep, is het bovendien een risico dat deze jongeren overlast veroorzaken wanneer zij niet in het netwerk van de scholen en partners zitten. Vaak doen deze jongeren wel langer dan gemiddeld over het halen van een diploma zowel op Entree als op niveau 2. Dat is voor deze doelgroep ook nodig, er wordt namelijk ook geïnvesteerd in sociale vaardigheden en het aanleren van vaardigheden om mee te kunnen doen in de maatschappij.

Kleinschaligheid is de kern van deze vorm van onderwijs. De klassen bestaan dan ook uit maximaal 13 studenten en bieden extra ondersteuning in de vorm van mentoren, orthopedagogen en coaches. De studenten die hier onderwijs volgen, krijgen zoveel mogelijk onderwijs op maat, maar volgen ook klassikale lessen op de verplichte vakken zoals taal en rekenen. Op deze scholen is er door het extra personeel meer tijd en ruimte om jongeren te ondersteunen naar een passende stage en/of naar werk. Ook is op deze scholen gedurende het hele schooljaar instroom mogelijk. Jaarlijks worden ongeveer 600 jongeren bediend met deze intensieve aanpak. Hier investeert de gemeente ruim 2,5 miljoen euro per jaar in, bovenop de reguliere onderwijsbekostiging om de kleinere klassen, extra begeleiding en meerdere instroommomenten mogelijk te maken.

Ten aanzien van de ontwikkeling van de plusscholen ROC op Maat en de Amsterdamse plus zijn al een aantal belangrijke ontwikkelingen beschreven. Zo gaan de plusscholen een gezamenlijk intakeproces inrichten, wordt er geïnvesteerd in duidelijke zicht op de verschillen en overeenkomsten van het onderwijs op de zes verschillende locaties en wordt de toeleiding van leerlingen beter georganiseerd. Dit laatste gebeurt in nauwe samenwerking tussen school en gemeente. Al deze punten worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst in het eerste kwartaal van 2019.

Tabel 2. Overzicht van aantal jongeren per schooljaar bij ROC op Maat en Amsterdamse Plus

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
ROC op Maat (max. aantal plekken is 220)	221	220	225*	220*
Amsterdamse Plus (max. aantal plekken is 350)	307	449	375*	375*
Totaal aantal jongeren op een plusschool	528	669	600*	595*

*= dit is het aantal continue beschikbare plekken. Het daadwerkelijke aantal jongeren dat er per schooljaar gebruik van maakt, kan verschillen door tussentijdse uitstroom, uitval en instroom. Zie het verschil tussen schooljaren daarvoor.

Tot slot, wordt er geïnvesteerd in betere begeleiding bij uitstroom van studenten naar vervolgonderwijs of werk. Dit vraagt om een stevig netwerk van passende stagebedrijven. Dit is een grote uitdaging. Er is een groep jongeren die door hun gedrag moeilijk terecht kan bij het gemiddelde stagebedrijf. Deze jongeren hebben vaak het meest baat bij een plek met veel persoonlijke begeleiding. Dat kan niet overal en veel bedrijven onderschatten de aard van deze begeleiding. De komende jaren besteden gemeente en plusscholen samen veel aandacht aan het uitbreiden en betrokken houden van het netwerk van passende bedrijven. Onlangs is er vanuit de Sociaal Werkkoepel een opdracht gekomen om te onderzoeken hoe groot deze groep is, wat ze nodig hebben, welk aanbod er al is en welke oplossingen er zijn om tot een passend aanbod te komen. Bij de doorontwikkeling van de plusscholen maken we gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Onderzoek naar effecten plusscholen

Om beter zicht te krijgen op het effect van de investeringen in de plusscholen wordt er in 2019 een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) uitgevoerd naar dit instrument. Een MKBA is een onderzoek dat in kaart brengt wat de effecten van een programma zijn op de welvaart in Nederland. Oftewel: wat leveren de gemaakte kosten op en waar liggen de baten. Dat laatste kan bijvoorbeeld niet direct bij de gemeente liggen, terwijl daar wel de extra investering vandaan komt. Het belangrijkste van dit onderzoek is om duidelijk in beeld te krijgen wat het de jongeren die dit type onderwijs hebben gevolgd oplevert. We nemen hierbij de resultaten van eerdere MBKA's over Onderwijs en Jeugdwerkloosheid (2014) en de effecten van de inzet van de Jongerenpunten (2017) mee. De kosten voor dit onderzoek kunnen in 2019 worden gedekt uit de onderwijsbegroting.

Inzet van rolmodellen

Om jongeren te motiveren moeten ze worden geïnspireerd. Het is een wens van de verschillende locaties van de plusscholen om meer rolmodellen in te zetten in het onderwijs. Dit kunnen "peers" zijn, die hun route hebben gevonden. Dit kunnen volwassenen zijn die eenzelfde route hebben afgelegd, maar dit kunnen ook sleutelfiguren uit de buurt zijn, die de doelgroep, hun familie en

hun achtergrond goed kennen en de jongeren op een andere manier kunnen bereiken. De gemeente zal de scholen ondersteunen in hun zoektocht naar rolmodellen.

Inzet van de subsidie Amsterdamse Teambeurs mbo

Door o.a. het toelatingsrecht verandert de doelgroep op het mbo, ook op de Entree en niveau 2 opleidingen. De twee Amsterdamse roc's geven aan dat zij steeds meer studenten binnen krijgen met een achtergrond uit het pro en vso, die door de vo-school zijn geadviseerd om niet door te leren. Deze jongeren, en hun ouders, willen echter toch graag doorleren en naar het mbo. Dit vraagt wat van de mbo-docenten die deze jongeren in de klas krijgen. Op de twee roc's is de afgelopen jaren al ervaring opgedaan met deze doelgroep in de klas, maar door de steeds groter wordende groep is er vraag naar extra vaardigheden onder docenten. Voor deze docententeams stellen we middels de MBO-Agenda de subsidie Amsterdamse Teambeurs mbo beschikbaar.

De ambitie van de twee roc's is om een Amsterdamse leerkring te ontwikkelen met en door docenten(teams) die deze doelgroep bedienen. Op die manier leren de teams van en met elkaar hoe ze met de veranderende doelgroep om kunnen gaan en het beste kunnen ondersteunen zowel in het onderwijs als in de weg naar een stage- of werkplek.

Inzet van de subsidie Projectplannen mbo

De subsidie Projectplannen mbo, van de subsidieregeling MBO-Agenda, is ook beschikbaar voor docenten en onderwijsteams die met de doelgroep Entree en niveau 2 werken. Ook de docenten van de 6 pluslocaties in de stad hebben de mogelijkheid om een gezamenlijk project aan te vragen om het onderwijs voor de overbelaste groep jongeren meer in gezamenlijkheid vorm te geven. Hiermee krijgen docenten ook hier de ruimte om hun onderwijsprogramma's te blijven vernieuwen en te experimenteren met nieuwe en beter passende werkvormen. Zo geven de docenten en opleidingsmanagers aan dat er een grote behoefte is naar nieuwe vormen van stage en locaties voor les op de werkvloer. In het schooljaar 2019-2020 zullen hier de eerste projecten voor worden aangevraagd.

Doorontwikkeling MBO-Jeugdteam.

Het MBO-Jeugdteam werkt sinds de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 als multidisciplinair team voor ondersteuning van studenten op de mbo instellingen in Amsterdam. Het team is samengesteld uit jeugdadviseurs, jeugdpsychologen en jeugdartsen. In de ondersteuning aan studenten werkt het MBO-Jeugdteam nauw samen met de zorgstructuur van school en formele en informele zorgpartners. Het grootste gedeelte van het team wordt gefinancierd vanuit de gemeente. De scholen zijn medefinancier, zij besteden (tenminste) de middelen die zij vanuit het Rijk ontvangen voor het schoolmaatschappelijk werk aan de inkoop van extra expertise. Uit twee evaluaties is gebleken dat het MBO-Jeugdteam voldoet aan een behoefte en dat zij een duidelijke meerwaarde heeft in de zorg aan jongeren in samenwerking met mbo-instellingen. In schooljaar 2017-2018 zat ruim 10% van de mbo-studenten in Amsterdam in een zorgtraject van het MBO-Jeugdteam of volgde een training. Daarnaast verricht het MBO-Jeugdteam preventieve activiteiten waaronder kortdurende contacten en consulten en voorlichtings- en

trainingsbijeenkomsten voor studenten en onderwijzend personeel op allerlei vlak, zoals depressie, agressie-regulatieproblematiek, faalangstreductietraining en leefstijl.

Het MBO-Jeugdteam is een belangrijke voorziening voor de doelgroep van deze uitvoeringsagenda, maar levert ook een heel belangrijke bijdrage voor de overige mbo-studenten die behoefte aan zorgondersteuning hebben. Een groot deel van de studenten die wordt bediend bevindt zich op de niveaus 3 en 4 van het mbo.

In 2019 loopt de samenwerkingsovereenkomst van het onderwijs en de gemeente voor het MBO-Jeugdteam af. Ook voor een goed vervolg zetten we in op de gezamenlijke aanpak van gemeente en onderwijs voor deze zorgondersteuning in het mbo. Hierbij zal ook nadrukkelijk gekeken worden naar benodigde begeleiding na uitstroom uit het onderwijs als onderdeel van het vangnet dat we uitvallers willen bieden. Dit past in een integrale aanpak voor jongvolwassenen (16-27) die we in Amsterdam voorstaan. Zowel de mbo-instellingen als verschillende afdelingen van de gemeente zullen betrokken worden bij de doorontwikkeling van het MBO-Jeugdteam. In 2020 moet geregeld zijn dat de jongeren die onderwijs volgen op het mbo goede zorgondersteuning blijven krijgen.

4.3 Begeleiding naar stage en / of werk

Outreachinge aanpak Jongerenpunten

Om jongeren in een kwetsbare onderwijspositie zo goed mogelijk te ondersteunen bij hun start op de arbeidsmarkt maken we gebruik van de opgebouwde expertise van de Jongerenpunten. In de periode 2015-2018 hebben de Jongerenpunten, en daarmee de jongerenadviseurs, zich ontwikkeld als belangrijke schakel tussen jongeren en werk. Bij de Jongerenpunten is zicht op aanbod van trajecten, (passend) werk en kan worden geschakeld met bijvoorbeeld de jobhunters van het Werkgeversservicepunt (WSP). De jongerenadviseurs hebben een belangrijke taak bij het terug naar school of naar werk begeleiden van vsv'ers en oud-vsv'ers.

De ambitie voor de komende periode is om de verbinding tussen het mbo en de Jongerenpunten verder te verstevigen. De twee roc's geven aan dat hier veel behoefte aan is. Dat zit met name in het organiseren van een warme overdracht van zowel de jongeren van de plusscholen, als de overige jongeren in een kwetsbare onderwijspositie naar het Jongerenpunt. Met name voor die jongeren die uitstromen uit een van de plusscholen geldt: onderwijs is niet meer opportuun en daarmee is het vinden van passend werk een heel belangrijke interventie. Hoe dit precies vorm moet krijgen en of dat binnen de huidige capaciteit van de Jongerenpunten kan worden opgevangen wordt voor de zomer van 2019 onderzocht. Ook de inzet jobcoaches van W&R op het mbo en de samenwerking tussen het MBO-Jeugdteam en de Jongerenpunten wordt hierin meegenomen.

Inzet leerwerkcoaches

ROC van Amsterdam en ROC TOP ontvangen sinds 2014 subsidie voor de inzet van leerwerkcoaches. Deze inzet is begonnen met middelen van het 'Aanvalsplan Jeugdwerkloosheid 2014-2018'. Het begon met het ondersteunen van een kleine groep jongeren op Entree en niveau 2 in hun zoektocht naar stage of werk en is nu uitgegroeid tot een succesvolle interventie waarmee in schooljaar 2018-2019 circa 600 jongeren worden bediend. De leerwerkcoaches worden ingezet bij die opleidingen waar meer dan 80 % van de jongeren uit een kwetsbare onderwijspositie, conform definitie van OCW, zit. De afgelopen jaren hebben de mbo-instellingen deze doelgroep zien toenemen. Daarom is de inzet van de leerwerkcoaches op het mbo nu uitgebreid, van begeleiding van ongeveer 400 jongeren naar 600. Waar dit voorheen uit de incidentele middelen van het Aanvalsplan Jeugdwerkloosheid 2014-2018 werd bekostigd, wordt dit nu gedekt uit de Begroting Onderwijs (zie ook hoofdstuk 6 Financiën).

Het voornaamste doel van de inzet van deze coaches is om jongeren die een entree- of niveau 2-opleiding volgen meer begeleiding te bieden bij het vinden van een passende stageplek of bij uitstroom naar werk. De leerwerkcoaches hebben meer tijd om jongeren op school te begeleiden in hun zoektocht naar een stage dan een 'gewone' stagebegeleider. Bovendien heeft de leerwerkcoach meer tijd om contact met bedrijven te onderhouden en nieuwe bedrijven te zoeken. De leerwerkcoach is bovendien een belangrijke schakel tussen jongeren, stagebedrijf, school en eventueel de gemeente.

De inzet van de leerwerkcoaches leidt in de meeste gevallen tot succesvolle plaatsing en/of afronding van de stage. Bij uitstroom naar werk van studenten met een pro/vso achtergrond zorgen de leerwerkcoaches voor een warme overdracht van mbo naar jobcoach van de gemeente. Dit geldt vooral voor leerlingen met een pro/vso achtergrond die na hun Entree-opleiding niet door (kunnen) stromen naar een niveau 2-opleiding. De rol van de leerwerkcoaches omvat niet alleen individuele begeleiding. Ze organiseren bijvoorbeeld ook workshops, gastlessen, werkveldbijeenkomsten en bijeenkomsten voor leerlingen die zijn uitgevallen bij een stage.

Uitbreiding van de W&R inzet, jobcoaching, op het mbo

De succesvolle aanpak op pro/vso van de afdeling W&R van de gemeente wordt doorontwikkeld naar de doelgroep met een kwetsbare achtergrond op het mbo. De mbo-instellingen hebben hier behoefte aan en al een start gemaakt met de gesprekken hierover. De succesfactoren van deze aanpak zijn: langdurige begeleiding, meerdere kansen bieden (mogen falen) en beloning. De begeleiding vindt plaats op basis van autonomie, verbinding en het ervaren van competenties. Op dit moment werken er 22 jobcoaches bij W&R met deze doelgroep. Er wordt onderzocht of deze doorontwikkeling past binnen de huidige capaciteit.

Een praktijkvoorbeeld: inzet van jobcoaching op het mbo

Samira (dit is niet haar echte naam) heeft op een praktijkschool gezeten en is in 2016 door de school aangemeld voor het traject naar werk bij de gemeente (W&R). Ondanks dat Samira het liefst naar het mbo wilde om in de zorg te gaan werken vond ze al snel een werkplek bij de spoelkeuken van La Place. Om haar te ondersteunen om in de zorg te werken, heeft de jobcoach van de gemeente Samira voorgesteld voor een BBL traject op Entree niveau bij het Slotervaartziekenhuis.

Helaas is ze daar niet aangenomen. Vrij snel daarna gaf ze aan ook niet langer in de spoelkeuken te willen werken. De jobcoach heeft een andere baan voor haar gevonden maar ook daar was geen succesvolle match. Uiteindelijk heeft Samira zich aangemeld bij MBO College West voor een Entree opleiding, tegen het advies van haar oude pro-school in. Samira volgt nu de Entree opleiding Zorg, maar komt er nu toch achter dat leren op school niet bij haar past. De jobcoaches bezoeken klassen

met veel leerlingen met een pro/vso achtergrond en dat was ook bij de klas van Samira het geval. Na dit bezoek gaf ze aan dat ze toch graag weer naar werk wilde, omdat dit toch beter bij haar past. Samira heeft de tijd gekregen om zelf te zoeken wat bij haar past. En de jobcoach heeft haar stappen kunnen volgen, om op het moment dat zij er klaar voor was, haar naar werk te begeleiden.

5

Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt mbo niveaus Entree en 2

Naast deze Uitvoeringsagenda hoort ook de Uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt bij de MBO-Agenda. Via deze uitvoeringsagenda wordt er o.a. verbinding gelegd met diverse (regionale) netwerken van werkgevers, kennisinstellingen en met externe geldstromen.

Immers, de arbeidsmarkt is continue in beweging. De dynamiek op de arbeidsmarkt zorgt voor een snellere en heftiger piek dan ooit: van een enorm verlies aan banen in de crisis naar veel onvervulde vacatures nu. Ook zien we dat de aard van werk verandert en daardoor ook de kennis en vaardigheden die nodig zijn om goed mee te kunnen blijven doen op de arbeidsmarkt veranderen. Dat resulteert erin dat in de huidige krappe Amsterdamse arbeidsmarkt, toch nog niet iedereen kan meedoen. Dit bevestigt de urgentie voor de gemeente om zich blijvend in te zetten om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. Het is de ambitie van dit college dat iedere Amsterdammer kan participeren naar vermogen en dat werken betekenis heeft. Daarbij constateren we dat er verschillen zijn tussen mensen die het zelf kunnen en mensen die dat niet zelf kunnen en / of ondersteuning nodig hebben. Daarom is het juist ook voor de groep jongeren in een kwetsbare onderwijspositie, de groep die nog moet gaan werken, belangrijk om te investeren in een goede verbinding tussen onderwijs en werk.

Dit doen we o.a. door:

- Vanuit de pilot motie Kwint-Özdil begeleiding te bieden aan jongeren die vanuit Entree en niveau 2 uitstromen naar de arbeidsmarkt;
- De samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven voor Entree en niveau 2 te intensiveren waarvoor een RIF aanvraag plaats zal vinden;
- Een pilot voor studenten met pro/vso achtergrond om hun opleiding op niveau 2 in het tweede leerjaar om te zetten naar een BBL-traject.

Creëren van soepele overgangen naar de arbeidsmarkt

Ook als jongeren hun Entree of niveau 2 opleiding succesvol met een diploma afronden, is de stap naar de arbeidsmarkt vaak groot. Voor deze jongeren is het risico op werkloosheid groot en is er een grote kans op het enkel kunnen bereiken van slecht betaalde, tijdelijke banen. Om een soepelere overgang van mbo naar werk te creëren, is in het najaar van 2018 gestart met een landelijk pilot n.a.v. van de Tweede Kamer motie Kwint-Özdil¹⁴. N.a.v. deze Kamermotie heeft raadslid Flentge in Amsterdam een motie ingediend om aan deze landelijke pilot mee te doen¹⁵. Deze pilot vindt plaats in acht regio's, waaronder de regio Amsterdam, waarbij de gemeente Amsterdam trekker is.

Het doel van de pilot is een soepelere overgang van mbo naar werk te creëren, en dit te bereiken door langer en op maat begeleiden van jongeren die uitstromen uit Entree of niveau 2. De strekking van deze motie is om te onderzoeken of en hoe studenten gedurende twee jaar na afronding van hun mbo opleiding kunnen worden begeleid bij hun start op de arbeidsmarkt. Dit in de verwachting dat zij zo beter in staat zijn om een duurzame positie te vinden en behouden op die arbeidsmarkt.

In Amsterdam start de pilot in eerste instantie bij vier opleidingen: twee van ROC TOP en twee van ROC van Amsterdam. Van beide scholen wordt een opleiding op Entree en op niveau 2 voor de pilot voorgedragen.

In deze pilot gaan gemeente en mbo-instellingen samen onderzoeken welke vorm van begeleiding het beste werkt voor deze jongeren. Om te monitoren hoe succesvol de jongeren uiteindelijk zijn op de arbeidsmarkt wordt de informatie die school en gemeente over deze jongeren hebben zoveel mogelijk bij elkaar gebracht. Op basis van de informatie die dit oplevert worden de jongeren actief benaderd voor passend aanbod en /of begeleiding, ofwel door het onderwijs of door de gemeente. Binnen de landelijke pilot zijn geen middelen beschikbaar gesteld voor eventuele extra inzet voor de jongeren.

De periode tot aan de zomer 2019 geldt als voorbereidingstijd voor de pilot. De uitvoering van de pilot start in schooljaar 2019-2020.

Intensieve samenwerking tussen het onderwijs en bedrijfsleven voor de doelgroep Entree en niveau 2.

ROC TOP, ROC van Amsterdam en de gemeente Amsterdam hebben een RIF-aanvraag¹⁶ in voorbereiding. Deze aanvraag richt zich specifiek op de Entree en niveau 2-opleidingen in Amsterdam. Het doel van deze aanvraag is het onderwijs meer praktijkgericht te maken en betere begeleiding naar passend werk te bieden. Dit wordt gerealiseerd door actief bedrijven voor de

14. Tweede Kamer motie Kwint/Özdil over begeleiden van mbo-studenten bij hun start op de arbeidsmarkt: 34775 VIII, nr. 120 - Vastgesteld bij begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2018.

15. Motie van het lid Flentge inzake de derde voortgangsrapportage Amsterdam MBOagenda (begeleiding op de arbeidsmarkt), nummer 322, 21 maart 2018.

16. RIF: Regionaal Investeringsfonds mbo. Dit is een subsidiebijdrage van de rijksoverheid die regionale publiek-private samenwerkingen mogelijk maakt.

doelgroep jongeren in een kwetsbare onderwijspositie aan het mbo te verbinden. Samenwerking en afstemming met werkgevers rondom het mbo-onderwijs op niveau Entree en 2 vraagt extra aandacht. De studenten die uitstromen naar werk, zijn veelal studenten die extra (individuele) begeleiding nodig hebben. Werkgevers waar we mee samenwerken moeten bereid zijn om hun maatschappelijke rol op te pakken en deze studenten kansen te bieden in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. De subsidie uit het RIF moet onder andere zorgen voor een goede financiële dekking van de benodigde vormen van coaching en begeleiding zowel in de route naar werk als tijdens het werk en op die manier werkgevers te ondersteunen. De gemeente kan hier met haar kennis en ervaring van deze doelgroep een belangrijke rol in spelen. Denk hierbij aan de kennis en expertise van de Sociaal Werkkoepel en het WSP.

Gemeente, onderwijs en bedrijfsleven investeren in deze samenwerking in ieder geval in:

- De ontwikkeling van nieuwe onderwijsvormen die passen bij deze groep studenten;
- Studenten méér aanwezig te laten zijn bij echte bedrijven, omdat echt werk nu eenmaal stimuleert bij het leren. De studenten volgen ook onderwijs bij de bedrijven;
- De begeleiding van werkgevers om hun werk zo in te richten dat er ook werkzaamheden en functies ontstaan voor deze doelgroep.

Er hebben zich inmiddels al enkele (grote internationale) bedrijven gemeld die graag betrokken willen worden. Bij de ontwikkeling van de RIF-aanvraag wordt gebruik gemaakt van de ruime ervaring die al is opgedaan bij de ontwikkeling van publiek-private samenwerkingen in de Metropool Regio Amsterdam. Voor het opstellen van deze aanvraag en de uitvoering zal daarom de verbinding worden gezocht met de Uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt 2019-2022. De aanvraag wordt in 2019 voorbereid en begin 2020 ingediend. College Zuidoost van ROC van Amsterdam treedt hierbij op als penvoerder van de samenwerking.

Ondersteuning van bedrijven bij de begeleiding op de werkvloer.

Werkgevers onderschatten vaak dat jongeren met een achtergrond op pro/vso en Entree ook op de werkvloer nog extra begeleiding nodig hebben, vanwege gedragsproblematiek maar bijvoorbeeld ook vanwege hun beperkte cognitie waardoor uitleg vaak niet beklijft en meerdere keren herhaald moet worden. Hun tempo en manier van leren en reflecteren wijkt af van wat de werkgever gewend is. Jobcoaches van de gemeente kunnen een rol spelen in het succesvol plaatsen van jongeren met een achtergrond in pro/vso of Entree.

De gemeente start samen op MBO College West van ROCvA een pilot voor studenten met een pro/vso achtergrond die een niveau 2 opleiding volgen om deze opleiding in het tweede leerjaar om te zetten naar een BBL-traject. Voor deze pilot worden de jobcoaches vroegtijdig op het mbo ingezet. Door de toeleiding naar een BBL op te starten wordt de afstand tussen school en werk verkleind.

Een praktijkvoorbeeld van ROC op Maat

Julia (niet haar echte naam) kwam bij ROC op Maat binnen toen zij 18 jaar was. Julia is gevlucht uit Somalië. Zij moest vluchten omdat haar levenskeuzes niet worden geaccepteerd. Julia is transgender. In Amsterdam begon ze aan het traject bij het AMC om zich volledig tot vrouw te laten transformeren. Ze was meteen al een bijzondere studente en trok zich niets aan van de reacties van haar medestudenten. Ze had op school maar één doel en dat was haar diploma halen en

doorstromen naar niveau 2, 3 en 4. Het zorgteam van ROC op Maat en haar mentor vingen haar op als het even wat minder ging. Julia was alleen in Nederland. De school heeft ook veel contact gehad met haar hulpverleners bij het AMC om over haar situatie af te stemmen. Julia voelde zich thuis binnen de kleinschalige omgeving van ROC op Maat en zij geeft zelf aan dat dit voor haar erg steunend is geweest tijdens een belangrijke periode in haar leven. Na het behalen van haar

stage stroomde ze door naar niveau 2 binnen ROC op Maat en ook daar haalde zij haar diploma. Ze behield dezelfde stageplek. Uiteindelijk heeft Julia bij die stageplek een baan aangeboden gekregen in combinatie met een niveau 3 BBL-opleiding. Daar is zij nu mee bezig. Julia komt nog regelmatig even lang bij ROC op Maat om te vertellen hoe het met haar gaat.

6

Samenwerkingspartners

Deze uitvoeringsagenda is onderdeel van de MBO-Agenda. Dat betekent dat deze uitvoeringsagenda een eigen positie krijgt binnen de aansturing van de MBO-Agenda. De succesvolle werkwijze van de MBO-Agenda waarmee ruimte is om nieuwe initiatieven te ontplooiën en samenwerkingen te versterken, is ook op de uitvoeringsagenda van toepassing. Het Bestuurlijk Overleg van de MBO-Agenda stuurt ook op de ambities van deze uitvoeringsagenda. Daarnaast is er een eigen werkgroep met programmamanagers, opleidingsmanagers en beleidsmedewerkers die specifiek bij de plusscholen en / of de Entree en niveau 2 opleidingen betrokken zijn en beleidsadviseurs van de gemeente.

Er is ook een gedeelde ambitie met de uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt (EZ). Goede samenwerking met het bedrijfsleven is voor een goede start op de arbeidsmarkt van deze jongeren cruciaal.

Een groot deel van de ambities is alleen waar te maken met een goede samenwerking tussen de verschillende partners. De volgende onderdelen van de gemeentelijke organisatie zijn nauw betrokken:

- Jongerenpunten (WPI). De Jongerenadviseurs zijn belangrijke ketenpartners voor de mbo-instellingen. De adviseurs zijn met regelmaat op de mbo locaties aanwezig en kunnen zo hun brede aanbod voor uitstroom en begeleiding naar werk inzetten voor die jongeren die dat nodig hebben;
- Leerplicht (OJZ): leerplicht heeft een belangrijke rol bij het signaleren en aanpak van verzuim van de beschreven doelgroep. Leerplicht kan in samenwerking met het onderwijs, MBO-Jeugdteam en de Jongerenpunten ook de juiste hulp en ondersteuning op maat inzetten als het verzuim veroorzaakt wordt door problemen waar de jongere niet zelf uitkomt.

- W&R (WPI). Vanuit de Participatiewet heeft W&R de opdracht om Jongeren die niet in staat zijn om zelfstandig het wettelijke minimumloon te verdienen, vaak jongeren met een achtergrond in pro, vso en Entree, goed te begeleiden naar werk. Dit doen zij door middel van de inzet van jobcoaches.
- Afdelingen Jeugd en Zorg (OJZ), in verband met het programma overgang naar volwassenheid 16-27 en de doorontwikkeling van het MBO-Jeugdteam.

De belangrijkste externe samenwerkingspartners zijn:

- ROC TOP en ROC van Amsterdam. Deze twee mbo-instellingen hebben de meeste studenten in huis en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de plusscholen.
- Regionaal bedrijfsleven. Voor de doelgroep van deze uitvoeringsagenda is het belangrijk dat zij een goede start kunnen maken op de arbeidsmarkt. Goede samenwerking met bedrijven is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Zie hiervoor ook de Uitvoeringsagenda Onderwijs-Arbeidsmarkt.
- Diverse jeugd/zorgpartners. Veel jongeren uit de doelgroep hebben (jeugd)zorg nodig en enkelen ook begeleiding via het justitiële kader zoals de reclassering.

31. Van diversiteit naar inclusie, kennisdocument etnische, culturele en religieuze achtergrond, Diversiteit in Bedrijf, 2017

7

Financiën

Voor de Uitvoeringsagenda Inzetten op jongeren in een kwetsbare onderwijspositie is het bedrag van €3,7 miljoen per jaar beschikbaar. Van dit bedrag is €2,7 miljoen onderdeel van de rompbegroting Onderwijs en € 1 miljoen afkomstig uit de coalitiemiddelen Kansengelijkheid. Daarnaast is er in 2019 nog eenmalig € 70.000 beschikbaar vanuit de rompbegroting Onderwijs. In totaal is €14.870.000,- beschikbaar voor de periode 2019 -2023.

Inzet per schooljaar	2019	2020	2021	2022	Totaal
Inzet plusscholen ROC op Maat en Amsterdamse Plus (per jaar zijn dat minimaal 570 plekken)	2.555.750	2.555.750	2.555.750	2.555.750	10.223.000
Leerwerkcoaches ROC van Amsterdam en ROC TOP (per jaar ongeveer 600 jongeren in begeleiding)	1.144.250	1.144.250	1.144.250	1.144.250	4.577.000
Onderzoek en monitoring	70.000	PM	PM	PM	70.000
Totaal	3.770.000*	3.770.000*	3.770.000*	3.770.000*	14.870.000*

Het grootste deel van het bovenstaande budget wordt ingezet op de roc's, en meer specifiek bij ROC op Maat en de Amsterdamse Plus. Jongeren die hier onderwijs volgen, krijgen onderwijs in kleine klassen (maximaal 13 studenten per klas) en op deze scholen wordt er veel geïnvesteerd in extra begeleiding. Bovendien is er gedurende het gehele schooljaar instroom mogelijk. Dit maakt dit een dure vorm van onderwijs. Er zijn minimaal 570 plekken beschikbaar, maar afhankelijk van de verblijfsduur van de jongeren op deze plekken kunnen er gedurende het schooljaar meer jongeren bediend worden.

De jongeren die onder de OCW-definitie “in een kwetsbare positie” vallen, kunnen bij de twee roc’s gebruik maken van het aanbod voor leerwerkcoaching. Deze leerwerkcoaches begeleiden deze jongeren naar stage of werk. In de afgelopen vier jaar werd de inzet van de leerwerkcoaches grotendeels bekostigd uit de tijdelijke coalitiemiddelen Jeugdwerkloosheid. De huidige coalitie investeert nu extra op deze doelgroep waarmee het aanbod voor extra begeleiding kan worden voortgezet en uitgebreid van ongeveer 400 studenten naar ongeveer 600 studenten.

De onderwijsteams die met deze uitvoeringsagenda beschreven doelgroep werken, kunnen bovendien ook gebruik maken van de twee subsidies van de Subsidieregeling MBO-Agenda. Dit gaat om de subsidie Amsterdamse Teambeurs mbo en de subsidie Projectplannen mbo. Zie hiervoor de begroting van de Amsterdamse MBO-Agenda 2019-2023.

Ook binnen de regionale vervolgaanpak voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie wordt ingezet op de doelgroep jongeren in een kwetsbare onderwijspositie. Jaarlijks wordt in de regio een uitvoeringsplan vastgesteld, ook in deze plannen krijgt de doelgroep jongeren in een kwetsbare onderwijspositie steeds meer aandacht. Voor de Amsterdamse aanpak wordt aansluiting gezocht bij de ambities van deze uitvoeringsagenda.